

SAMEN

HET

WAD

OP

1

EEN FRISSE KIJK...

DE WADDENZEE IS
MOOI.

DE WADDENZEE IS
BELANGRIJK.

DE WADDENZEE IS
WERELDERFGOED.

MAAR DE WADDEN-
ZEE IS OOK RECREATIE
EN BEDRIJVIGHEID...

Dat is fijn...maar ook moeilijk. De Waddenzee wordt beschermd en de Waddenzee wordt 'geregeld'. De planologische Kernbeslissing Waddenzee, de Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte, het Beheer- en Ontwikkelingsplan, het Delta programma, het programma 'Naar een Rijke Waddenzee', de provinciale streekplannen (structuurplannen) en de aanwijzing als Natura-2000 gebied. Allemaal voorbeelden van de verschillende (beleids)regels en programma's die voor het gebied zijn (of nog) gaan gelden. En de indruk die je er van krijgt? Dat de Waddenzee flink op slot zit.

Deze complexiteit van de regelgeving en programma's leidt tot een slecht overzicht tussen zaken waar gemeenten wel over gaan en waar zij niet over gaan. Dit leidt tot de gedachte bij gemeenten dat zij toch niets kunnen regelen voor de Waddenzee.

De Waddengemeenten moeten het beleid goed zien te verankeren in hun ruimtelijke plannen, zoals het bestemmingsplan. Een lastige opgave, maar onontkoombaar omdat vanaf 1 juli 2013 alle bestemmingsplannen in Nederland geactualiseerd dienen te zijn.

Een mooie gelegenheid

Vanwege de complexe regelgeving, de vele belangen, bevoegde gezagen en vanwege de noodzaak om de bestemmingsplannen te actualiseren, zijn de kust- en eilandgemeenten bij elkaar gekomen.

Waarom?

Omdat dit het moment is om de mogelijkheden van een gezamenlijk ruimtelijk plan voor de Waddenzee te onderzoeken!

Omdat dit het moment is om te kijken hoe de juridische en planologische verankering van al die aanwezige regels en programma's efficiënt en inzichtelijk te regelen is!

Omdat dit het moment is om met elkaar te praten en van elkaar te leren!

Omdat dit het moment is om kansen te gaan benutten zodat de Waddenzee een visitekaartje wordt voor uw gemeente en niet meer de verwaarloosde achtertuin!

Zit de Waddenzee eigenlijk wel op slot???

2

...EN EEN GEZAMENLIJKE AMBITIE...

Uit de workshop:

'Er zijn wél mogelijkheden om ruimte te bieden voor ontwikkelingen in de Waddenzee ondanks de vele verschillende (beleids)regels en programma's!'

'De Waddenzee is uniek!'

'We moeten met elkaar zorgdragen dat alle belangen anders dan natuur, bijvoorbeeld recreatie of toegankelijkheid, ook een goede plaats en ruimte krijgen in de Waddenzee!'

"Natura-2000 betekent niet dat er iets niet kan, maar biedt juist mogelijkheden die benut kunnen worden!"

NA ALLE PLANNEN EN BELEIDSNOTA'S DOORGESPIT TE HEBBEN EN NA GESPREKKEN MET BESTURDERS, ZIJN DE 18 WADDENGEMEENTEN SAMEN MET DE VROM-INSPECTIE BIJEENGEKOMEN OM IN EEN WORKSHOP EEN EERSTE VERKENNING UIT TE VOEREN...

Het verloop van de workshop was interessant en inspirerend. In de ochtend heerste het gevoel van onzekerheid: de Waddenzee zit toch op slot? En de paar kansen die er zijn; wat is er de meerwaarde van om die dan nog gezamenlijk juridisch-planologisch vast te leggen...

Door deze onzekerheden met elkaar te delen en te bediscussiëren sloeg het gevoel van onzekerheid in de middag om in enthousiasme en het zien van kansen.

De belangrijkste conclusie werd aan het eind van de middag getrokken:

‘Om de kansen en mogelijkheden voor de verschillende belangen in beeld te krijgen en vast te leggen welke ruimte wij met elkaar willen geven, is een gezamenlijke visie van belang. Op basis van deze visie is het mogelijk om, al dan niet in gezamenlijkheid, een vertaling te maken naar het juridisch-planologisch kader, c.q. de bestemmingsplannen.

Wat is de meerwaarde van een dergelijke visie? Procesmatige afstemming en eenduidigheid voor een ingewikkeld gebied waar al veel voor is geregeld en vastgelegd (vooral voor natuur), maar waar zeker nog kansen zijn; onbenutte kansen! Een gezamenlijke visie biedt de kans om;

- Buiten de grenzen van de Waddenzee te kijken (het achterland);
- Te bundelen wat er al ligt;
- Te zoeken naar onbenutte kansen en mogelijkheden;
- Onderlinge meerwaarde (gezamenlijke belangen) vast te stellen en verbindingen te leggen;
- Keuzes in eigen hand te houden;
- Efficiënter en effectiever te werken;
- Eenheid aan te brengen in de wirwar van beleidsstukken;
- Alle belangen evenwichtig vast te leggen (verhouding).

**De handen op elkaar voor gezamenlijk ruimtelijk plan!
De Waddenzee zit niet op slot!**

3

...LEIDEN TOT
KANSEN...

TIJDENS DE
WORKSHOP WERD
GECONSTATEERD
DAT ER ONBENUTTE
KANSEN ZIJN.

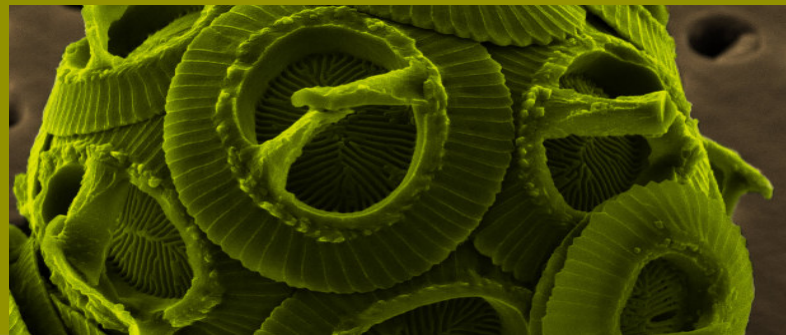
WELKE ZIJN DAT
DAN?

- Kleinschalig, historische medegebruik;
- Revitalisatie en aanleg kwelders en bestaande kwelderruimte benutten, bijvoorbeeld wandelruimte;
- Aanleg buitendijks fietspad langs de Waddenkust;
- Versterking kustverdediging buitendijks;
- Evenementen;
- Zeeboerderij, algenteelt voor eiwitproductie;
- Mosselkweekpercelen.

Beperkte mogelijkheden/combinaties meer aan de landzijde:

- Revitalisatie/verduurzamen van havens, aandacht voor haven-specialisatie;
- Mogelijkheden toepassen van duurzame energie (bijvoorbeeld wind, zon en osmose);
- Aanpassing/uitbreiding van jachthavens, pier en overige recreatieve voorzieningen zoals strandjes;

Focus op de mogelijkheden aan de zeezijde: kleinschalig historisch medegebruik met betrekking tot bijvoorbeeld zeegrasgebieden, de rijke kwelders en aanliggende dijken, rust en ruimte als kwaliteit, de laatste duisternis. Ook durven kijken naar beperkt recreatief medegebruik van de de buitendijkse gebieden. Wat te denken van staandwantsvisserij, pieren steken, maatregelen N-2000, het droogvallen, loslopende honden, verbod op vliegeren etc.? Met een brede kijk de ontwikkelingen op de veerdammen van Holwerd, Ameland, Zwarte Haan, Noordpolderzijl volgen en kijken wat er ten aanzien van voornoemde zaken nog mogelijk is?

4

...DIE VERZILVERD
MOETEN
WORDEN...

OM TOT EEN VISIE- DOCUMENT TE KOMEN, ZIJN DE VOLGENDE STAPPEN MOGELIJK

Stap 1 - Opzetten simpel begeleidingsprogramma

- Verder verkennen van de mogelijkheden;
- Themagerichte uitwerking;
- Keuzes vooraf bepalen samen met bestuurders;
- Uitkomsten bundelen in een overeengekomen aanpak.

Stap 2 - Uitwerking in een visiedocument

- Een begeleidingsprogramma moet leiden tot een gezamenlijk visiedocument voor de Waddenzee.

Stap 3 - Vertaling naar ruimtelijke plannen 17 gemeenten

- Het eenvoudige zorgt voor inhoudelijke ondersteuning van gemeentebesturen bij de vertaling van de gemaakte keuzes en visie in hun eigen ruimtelijke plannen;
- Visie en keuzes vertalen naar beleidsuitgangspunten;
- Beleidsuitgangspunten meenemen/vertalen in te actualiseren bestemmingsplannen van de 17 gemeenten: helpen!

Belangrijke aandachts- en uitgangspunten in het begeleidings-programma:

Pragmatisch en eenvoudig houden;

- *Actief creëren van draagvlak voor het idee bij bestuurders (parallel aan stap 1);*
- *Lobbytraject co-financiering parallel aan uitrol begeleidings-programma;*
- *Veel gemeenten met veel verschillende kenmerken: deze gemeenten dienen een eigen plaats te krijgen in het proces;*
- *Afbakening gebied als benuttingsruimte, niet als 'beperking';*
- *Aansluiten bij alle(!) lopende ontwikkelingen en projecten zoals bijvoorbeeld de duurzame toerismestrategie werelderfgoed (CWSS), kustverdediging en –veiligheid en Energieneutrale Waddeneilanden.*

Proces en communicatie

Het proces wordt begeleid door een stuurgroep. De stuurgroep:

- **Begeleidt het proces om te komen tot het begeleidingsprogramma en het visiedocument;**
- **Zorgt voor het communiceren met en begeleiden van bestuurders bij het maken van keuzes en het vormen van een visie.**

5

...OP EEN
PRAGMATISCHE
WIJZE...

ALLE
MOGELIJKHEDEN
VERKENNEND
KAN EEN KLEIN,
PRAGMATISCH
WERKEND TEAM
ALS EEN SOORT
VLIEGENDE
BRIGADE
GEMEENTEN
TE HULP
KOMEN.

Alle mogelijkheden verkennend kan een klein, pragmatisch werkend team als Vliegende Brigade gemeenten te hulp komen. Met bestuurlijke steun en vertrouwen kunnen binnen een kort tijdbestek de verschillende gemeenten geholpen worden bij het:

- verlagen en voorzien van de complexiteit die inherent is aan de regelgeving;
- inzicht in dat de gemeenten méér kunnen met de Waddenzee dan nu gedacht wordt;
- vertalen van gemeenschappelijk herkenbare mogelijkheden vanuit de PKB,;
- ondanks dat focus van het plan naar de (Wadden)zezijde gericht is, kunnen toch kleine, leerzame “uitstapjes” naar het land gemaakt worden;
- kleinschaligheid als voorbeeld, ook voor andere gemeenten;
- gedachte meer vanuit gebruik dan vanuit ruimtelijke ontwikkeling.

De beoogde resultaten die we daarbij voor ogen hebben zijn:

- voldoet aan bestuurlijke wens: klein, snel en doelmatig proces
- van elkaar leren, méér dan nu het geval is;
- vergelijkbare aanpak, visie op een mogelijk ruimtelijk plan Waddenzee voor aanliggende gemeenten;
- cofinanciering van snel, doortastend plan ligt in het verschiet.

Ook vanuit de grotere overheden wordt het wenselijk geacht dat samengewerkt wordt naar één ruimtelijk plan voor de Waddenzee (bestaande uit 17 deelplannen). Dit kan een heel belangrijke eerste stap vormen, een stap waarmee de lokale bestuurders zich kunnen afficheren en profileren. De wadden- en eilandgemeenten laten zien dat het kan en dat samenwerking loont!

AANWEZIGEN
WORKSHOP

Elles van der Kooij
Theo de Vries
Ria Uilenberg
Tjibbe van der Valk
Grada van Deutekom
Leo Woudstra
Peter van der Ploeg
Harry van der Poel
Lammechien Hut
Eveline Lindenbergh
Joost Hellevoort
Gerard Huttinga
Hindry Schoonhoven
Gerlof Metz

Hans Nieken
Jan van der Velde
Albert-Jan Zijlstra

Hans Danel
Rael Steffens
Lous Ebbens

gemeente Harlingen
gemeente Schiermonnikoog
gemeente Eemsmond
gemeente Terschelling
gemeente Wieringen
gemeente Ferwerderadiel
gemeente Franekeradeel
gemeente Oldambt
gemeente Oldambt
gemeente Texel
gemeente Terschelling
gemeente Dongeradeel
gemeente De Marne
gemeente Ameland

VROM-inspectie
Vereniging van Waddengemeenten
VAST

DHV BV
DHV BV
DHV BV

